

Кафедра **ФІЗИКИ**

**«Затверджую»**

Завідувач кафедри

/Глива В.А./

«05» 09 2022 р.



Розробники силабусу

/Глива В.А./

**СИЛАБУС**  
**ФІЗИКА**

назва освітньої компоненти (дисципліни)

- 1) Шифр освітньої компоненти за освітньою програмою: ВК
- 2) Навчальний рік: 2022/2023
- 3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
- 4) Форма навчання: денна, денна скорочена, заочна
- 5) Галузь знань: 10 «Природничі науки»
- 6) Спеціальність, назва освітньої програми: 101 «Екологія»
- 7) Статус освітньої компоненти: вибіркові
- 8) Семestr: II
- 9) Контактні дані викладача: професор, д.т.н. Глива В.А. [hlyva.va@knuba.edu.ua](mailto:hlyva.va@knuba.edu.ua), +380503812477, <https://www.knuba.edu.ua/gliiva-valentin-anatolijovich/>
- 10) Мова навчання: українська
- 11) Пре-реквізити (дисципліни-попередники, які необхідно, щоб слухати цей курс): викладається після засвоєння студентами початкового курсу математичного аналізу та паралельно з вивченням студентами інших розділів “Вищої математики” і перед вивченням дисциплін “Технічна механіка”, “Основи електротехніки і електроніки”, “Комп’ютерна схемотехніка”, “Архітектура комп’ютерів”, “Комп’ютерні мережі”, “Основи екології”, “Безпека життєдіяльності”, “Цивільна оборона”
- 12) Мета курсу: формування у майбутніх фахівців знань, що стосуються фундаментальних законів, за якими відбуваються процеси і явища навколишнього світу та теоретичної бази для вивчення дисциплін загальнотехнічного циклу та спеціальних дисциплін; формування комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
- 13) Результати навчання:

№ з/п	Програмні результати навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на компетентнос ті
1	<b>ПР01.</b> Демонструвати розуміння основних принципів управління	Обговорення під час проведення навчальних	Лекції, лабораторні	ЗК01 ЗК03

	природоохоронними діями та/або екологічними проектами.	занять, розрахункова робота	та практичні заняття	
2	<b>ПР02.</b> Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК08 ФК14
3	<b>ПР04.</b> Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК07 ЗК08 ФК29
4	<b>ПР06.</b> Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтобіологічного різноманіття.	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК01 ЗК08
5	<b>ПР08.</b> Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК06 ФК18
6	<b>ПР18.</b> Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК06 ФК22
7	<b>ПР19.</b> Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК13 ФК21
8	<b>ПР22.</b> Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК08 ФК22

#### 14) Структура курсу

##### Денна, денна скорочена

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
40	20	28	2 РГР	92	Екзамен/ Залік
Сума годин:					
Загальна кількість (кредитів ECTS)					180 (6)
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження					92 (3)

##### Заочна

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
18	12	10	2 РГР	140	Екзамен/ Залік
Сума годин:					

Загальна кількість (кредитів ECTS)	180 (6)
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження	140 (4,7)

**15) Зміст курсу: (окрім для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)**

**Лекції:**

### **Змістовий модуль 1. Механіка**

#### **МОДУЛЬ I**

##### **Змістовий модуль 1. Фізичні основи механіки**

###### **Тема 1.1.Кінематика**

Вступ до курсу фізики. Предмет фізики. Зв'язок фізики з іншими науками. Взаємозв'язок фізики та техніки. Структура та мета викладання курсу фізики. \*Методи фізичних досліджень. Міжнародна система одиниць. Предмет механіки. Класична, релятивістська та квантова механіка. Матеріальна точка, абсолютно тверде тіло (АТТ), сущільне середовище. Простір та час. Система відліку. Трасекторія, переміщення, шлях. Миттєва швидкість, лінійне прискорення. Нормальне та тангенціальне прискорення. Рівняння руху матеріальної точки. Поступальний та обертальний рухи. Ступені свободи руху АТТ. Рівняння руху точки по колу. Кутова швидкість та кутове прискорення. Зв'язок лінійних та кутових характеристик при русі по колу. Класифікація простих рухів.

###### **Тема 1.2. Основи динаміки**

Уявлення про масу. Поняття сили. Імпульс тіла. Перший закон Ньютона, другий закон Ньютона, третій закон Ньютона. Інерціальні системи відліку. Динаміка тіл сталої маси. Сили інерції. Закон динаміки системи матеріальних точок. Центр мас. Закон збереження імпульсу. Рівняння Мещерського для реактивного руху. Момент сили. Момент інерції. Момент імпульсу АТТ. Теорема Штейнера. Закон динаміки обертального руху. Умови рівноваги АТТ. Центр тяжіння. Закон збереження моменту імпульсу. \*Уявлення про гіроскопи.

###### **Тема 1.3. Енергія та робота**

Поняття енергії. Механічна енергія. Робота в механіці та потужність. Кінетична енергія поступального та обертального рухів. Потенціальна енергія пружності деформації. Гравітаційна взаємодія. Закон всесвітнього тяжіння. Напруженість та потенціал гравітаційного поля. Зв'язок напруженості гравітаційного поля з потенціалом. Потенціальна енергія гравітаційної взаємодії. Потенціальні сили та консервативні системи. Закон збереження механічної енергії. \*Пружний та непружний удари тіл та частинок.

###### **Тема 1.4. Елементи механіки суцільних середовищ**

Механічні властивості твердих тіл. Деформація розтягу, пружність та повзучість. Закон Гука. Сили пружності. Лінії та трубки течії. Циркуляція поля швидкостей течії. Ламінарна та турбулентна течії. Сили в'язкого тертя. Рівняння нерозривності та рівняння Бернуллі. Формула Пуазейля. \*Рух тіл в рідинах та газах. \*Критерій Рейнольдса.

###### **\*\* Тема 1.5. Елементи спеціальної теорії відносності**

Принцип відносності класичної механіки. Перетворення координат Галілея та їх інваріанті. Передумови СТВ. Принцип відносності СТВ. Принцип інваріантності СТВ. Перетворення координат Лоренца. Релятивістська формула додавання швидкостей. Скорочення довжин та сповільнення пліну часу. Основний закон релятивістської динаміки. Релятивістський імпульс. Зростання маси рухомих тіл. Взаємозв'язок маси та енергії.

#### **Змістовий модуль 2. Електрика та магнетизм Тема 2.1.Електростатика**

Електризація тіл. Два види електрики. Закон Кулона. Електростатична індукція. Діелектрична проникність середовища. Напруженість електричного поля, принцип суперпозиції. Поле точкового заряду. Силові лінії поля. Однорідне поле. Потік вектора напруженості електростатичного поля. Теорема Гаусса. Застосування теореми Гаусса. Потенціал електростатичного поля. Потенціал точкового заряду. Еквіпотенціальні поверхні. Різниця потенціалів. Робота по перенесенню заряду. Потенціальний характер електростатичного поля. Зв'язок напруженості електростатичного поля з потенціалом. Електричний диполь. Диполь в однорідному полі. Диполь в неоднорідному полі. Полярні

та неполярні діелектрики. Діелектрики в електричному полі. Характеристики поляризованого стану діелектриків. Вектор електричного зміщення. Особливості сегнетоелектриків. Провідники в електростатичному полі. Електроемність провідника. Ємність конденсатора.

З'єднання конденсаторів. Енергія зарядженого конденсатора. Густина енергії електростатичного поля.

###### **Тема 2.2. Електричний струм**

Сила та густина струму. Постійний електричний струм. ЕРС джерела струму. Закон Ома для однорідної ділянки кола. Опір провідників. З'єднання резисторів. Закон Ома для замкнутого кола. Батареї елементів живлення. Розгалужені електричні кола. Правила Кірхгофа. Правила застосування правил Кірхгофа. Робота та потужність електричного струму. Закон Джоуля-Ленца. Струм через електроліти. Закони електролізу. Струм в газах. Типи газових розрядів. Уявлення про плазму. Авто - та термоелектронна емісія. Електровакуумні прилади.

### **Тема 2.3. Магнітостатика**

Магнітне поле та його характеристики. Закон Ампера. Вектор магнітної індукції. Магнітний момент контура зі струмом. Контур зі струмом в однорідному полі. Контур зі струмом в неоднорідному полі. Принцип роботи електродвигунів.

Діа- та парамагнетики. Магнетики в магнітному полі. Характеристики намагніченого стану. Напруженість магнітного поля. Особливості феромагнетиків.

Сила Лоренца. Рух заряджених частинок в однорідному полі. Використання магнітних полів. Закон Бю-Савара-Лапласа. Магнітне поле прямолінійного провідника зі струмом. Магнітне поле колового провідника. Взаємодія струмів. Закон повного струму. Застосування закону повного струму. Вихровий характер магнітного поля.

### **Тема 2.4. Електромагнітні явища**

Потік вектора магнітної індукції. Робота по переміщенню контура зі струмом в магнітному полі. Закон Фарадея для явища електромагнітної індукції. Правило Ленца. Генератори електричного струму. Закон Генрі для явища самоіндукції. Індуктивність контура. Процеси в колах з індуктивністю. Взаємоіндукція. Трансформатори. Енергія контура зі струмом. Об'ємна густина енергії магнітного поля.

Гіпотези Максвелла. Рівняння Максвелла в інтегральній формі. Рівняння Максвелла в диференціальній формі. Диференціальне рівняння електромагнітної хвилі.

## **МОДУЛЬ II**

### **Змістовний модуль 3. Молекулярна фізика та термодинаміка**

#### **Тема 3.1. Елементи статистичної фізики**

Статистичний метод дослідження молекулярних явищ. Молекулярно-кінетична теорія речовини. Ідеальний газ. Рівняння стану ідеального газу в статистичній фізиці. Термодинамічний метод дослідження молекулярних явищ. Газові закони. Рівняння стану ідеального газу (рівняння Менделеєва-Клапейрона). Енергія молекул та їх розподіл за ступенями вільності руху. Абсолютна температура. Розподіл Максвелла молекул за їх швидкостями. Характеристичні швидкості молекул. Барометрична формула. Розподіл Больцмана частинок в силовому полі. Статистика Максвелла-Больцмана. Зіткнення молекул, модель зіткнень. Середня довжина вільного пробігу молекул. Технічний вакуум. Поведінка газів за умов низького тиску. Вакуумна техніка. \*\*Явища переносу. Способи тепlop передачі – тепlop провідність, конвекція, випромінювання. Фізична кінетика

#### **Тема 3.2. Основи термодинаміки**

Внутрішня енергія системи. Теплота та робота. Розрахунок роботи в молекулярній фізиці. Теплоємність. Кількість теплоти. Перше начало термодинаміки. Термодинамічні діаграми. Ізопроцеси в газах: ізохоричний процес, ізобаричний процес, ізотермічний процес, адіабатичний процес. Рівняння адіабати. Формула Майера. Теплоємність газів та їх температурна залежність. Оборотні та необоротні процеси. Термодинамічні цикли, цикли теплових машин. Тепловий двигун. Цикл Карно та його ККД. Ефективність теплових машин. Ентропія. Друге начало термодинаміки. Статистичне тлумачення другого начала термодинаміки. Формула Больцмана для ентропії. Ентропія та інформація. Теорема Нернста (третє начало термодинаміки)

#### **Тема 3.3. Реальні молекулярні системи**

Реальні гази. Рівняння Ван дер Ваальса. Ізотерма Ван дер Ваальса. Метастабільні стани. Сімейство ізотерм Ван дер Ваальса. Критичний стан та критична температура. Зрідження газів. Вологість повітря та її вимірювання: гігрометр, психрометр.

Сили та потенціальна енергія міжмолекулярної взаємодії. Агрегатні стани речовини. Поняття фази в молекулярній фізиці. Фазові переходи першого роду. Фазові діаграми. Рівняння Клапейрона-Клаузіуса. Потрійна точка. Фазові переходи другого роду.

Рідини та аморфні тіла. Поверхневий натяг. Коefіцієнт поверхневого натягу. Змочування. Краєвий кут змочування. Капілярний тиск (формула Лапласа). Капілярні явища. Уявлення про адсорбцію та поверхнево-активні речовини.

\*\*Полімери. Розчини та сплави. Закон Генрі, закон Рауля, закон Вант Гоффа. Кристали. Типи кристалічних решіток. Дефекти кристалічних решіток. Рідкі кристали. Композиційні матеріали. Старіння та довговічність матеріалів.

### **Змістовний модуль 4. Коливальні та хвильові процеси. Оптика.**

#### **Тема 4.1. Механічні та електромагнітні коливання**

Коливальні процеси та системи. Пружинний маятник, фізичний маятник, електричний коливальний контур. Приведене диференціальне рівняння коливань. Диференціальне рівняння гармонічних коливань. Перетворення енергії при гармонічних коливаннях. Подання гармонічних коливань в комплексній формі. \*Додавання однонапрямлених коливань. \*Биття. \*Додавання взаємо ортогональних коливань. \*Фігури Ліссажу. Диференціальне рівняння вільних згасаючих коливань та його розв'язок. Характеристики згасання: декремент згасання та логарифмічний декремент згасання. Аперіодичні процеси. Вимушені коливання. АЧХ вимушених коливань. Явище резонансу та його роль в техніці. \*Автоколивання. \*Блок-схема автоколивальної системи.

#### **Тема 4.2. Механічні та електромагнітні хвилі**

Загальні закономірності хвильових процесів. Поздовжні та поперечні хвилі. Рівняння плоскої монохроматичної синусоїdalальної хвилі. Швидкість механічних хвиль в газах, рідинах та твердих тілах. Потік енергії хвилі (вектор Умова). \*Стоячі хвилі. \*Ефект Допплера. Звукові хвилі, їх основні характеристики (гучність, тон, тембр, поріг чутливості, поріг бальзових відчуттів). Область чутності (діаграма чутності). Закон Вебера-Фехнера. Ультразвук та інфразвук. Явище реверберації. Диференціальне рівняння електромагнітної хвилі. Дослідження Герца. Вектор Пойнтинга.

#### \***Тема 4.3. Геометрична оптика**

Явище повного внутрішнього відбивання. Волоконна оптика. Оптичні деталі (плоске дзеркало, сферичне дзеркало, плоскопаралельна пластина, призма, тонка лінза). Характеристичні точки, лінії та поверхні лінз. Графічні елементи системи тонкої лінзи. Формула тонкої лінзи. Найпростіші оптичні прилади: лупа, проекційний апарат.

#### **Тема 4.4. Хвильова оптика**

Інтерференція світла. Дифракція світла. Почасова когерентність. Просторова когерентність. Інтерференція на пластині та клині. Інтерферометри. Застосування інтерференції. Принцип Гюйгенса-Френеля. Дифракція Френеля та Фраунгофера. Метод зон Френеля. Формула дифракційної решітки. Дифракція на кристалічній решітці (формула Вульфа - Бреггів). Роздільна здатність оптичних приладів. Уявлення про голограму. Поляризація світла. Плоскополяризоване світло. Поляризація при відбиванні та заломленні світла. Закон Брюстера. Подвійне променезаломлення в кристалах. Поляризаційні пристрої (стопа Столетова, призма Ніколя, поляроїдні пілвки). Закон Малюса. Штучна анізотропія. Ефект Керра. Застосування поляризованого світла в техніці.

### **Змістовний модуль 5. Основи квантової фізики та фізики ядра**

#### **Тема 5.1. Квантова оптика**

Теплове випромінювання та люмінесценція. Спектр випромінювання АЧТ. Випромінювання, спектральна поглинальна та спектральна випромінювальна здатність. Абсолютно чорне тіло (АЧТ). Закони теплового випромінювання: закон Кірхгофа, закон Стефана-Больцмана та закон зміщення Віна. Утруднення класичної теорії теплового випромінювання. Квантова гіпотеза Планка та формула Планка для спектра АЧТ. Оптична пірометрія. Зовнішній фотоефект. Закони Столетова. Рівняння Ейнштейна для фотоефекту. Використання фотоефекту в техніці. Маса та імпульс фотона. Світловий тиск. Ефект Комптона та його пояснення. Корпускулярно-хвильовий дуалізм електромагнітного випромінювання (КХД).

#### **Тема 5.2. Теорія атома**

КХД матерії: гіпотеза де Броїля. Співвідношення невизначеностей Гейзенберга та хвильові властивості мікрочастинок. Границі застосовності класичної механіки. Рівняння Шредінгера. Хвильова функція та її фізичний зміст. Приклади розрахунку поведінки електрона в найпростіших полях. Теорія Бора. Застосування рівняння Шредінгера до атома водню. Квантові числа та їх фізичний зміст: головне квантове число, орбітальне квантове число, магнітне квантове число, спінове квантове число. Спектр атома водню та воднеподібних атомів. Принцип Паулі. Магічні числа. Принципи побудови таблиці елементів Менделєєва. Оптичні та глибинні електрони. Рентгенівські спектри атомів. Формула Мозлі для характеристичного рентгенівського спектру. Фізична природа хімічного зв'язку. Енергетичні рівні та спектри молекул. Резонансне поглинання, спонтанне випромінювання, вимушене резонансне випромінювання. Принцип дії лазерів, їхні типи та практичне використання

#### **Тема 5.3. Основи електроніки**

Елементи зонної теорії твердих тіл. Статистика Фермі-Дірака та Бозе- Ейнштейна. Рівень Фермі. Температура виродження. Заповнення енергетичних зон. Провідники, діелектрики та напівпровідники з точки зору зонної теорії. Електропровідність напівпровідників. Донорна провідність, акцепторна провідність. Контакти напівпровідників різних типів та напівпровідників з металами. Напівпровідникові прилади. Діод. Уні- та біполлярні транзистори. Основи мікро- та наноелектроніки.

#### **Тема 5.4. Ядро та ядерні процеси**

Склад ядра. Символічне зображення ядер. Ізотопи. Ядерні сили. Моделі ядер. Ядерні реакції. Механізми та класифікація ядерних реакцій. Закони збереження в ядерних реакціях. Радіоактивний розпад. Закон радіоактивного розпаду. Активність нукліду. Закономірності альфа- та бета-розпадів. Нейтрино. Частинки та античастинки. Сучасна фізична картина світу.

Дефект маси та енергія зв'язку ядер. Два шляхи одержання внутрішньоядерної енергії. Ланцюгова реакція поділу ядер. Ядерні реактори. Реакції синтезу атомних ядер (ТЯС). Переваги та недоліки ядерної енергетики. Взаємодія радіоактивних випромінювань з речовиною та біологічними об'єктами (радіаційна стійкість матеріалів, біологічна дія іонізуючих випромінювань). Закон поглинання. Поглинута доза, експозиційна доза та біологічна еквівалентна доза опромінення. Методи реєстрації радіоактивних випромінювань.

**Примітка.** Відповідно до навчального плану спеціальностей та спеціалізацій, для яких розроблена дана робоча програма з фізики, в формуванні освітньо-кваліфікаційних вимог до спеціаліста в малий мірі приймають участь деякі розділи та окремі теми курсу фізики.

Такі теми в робочій програмі відзначені символами «\*» та «\*\*», що означає:

- \*- тему читає викладач в скороченій формі для ознайомлення;
- \*\*- тема вилучається з програми, вона не викладається в лекційному курсі, та не виноситься на іспит.

## Лабораторні роботи

<b>Назва теми</b> <b>МОДУЛЬ 1</b>	
<b>Змістовий модуль 1. Механіка</b>	
1	Лабораторна робота № 1.1. Визначення залежності моменту інерції системи від розподілу її маси відносно осі обертання.
2	Лабораторна робота № 1.2. Визначення динамічної в'язкості рідини методом Стокса
3	Лабораторна робота № 1.6. Визначення швидкості кулі за допомогою балістичного маятника
<b>Змістовний модуль 2. Електрика та магнетизм</b>	
4	Лабораторна робота № 3.4. Градуування термопари
5	Лабораторна робота № 3.5. Визначення горизонтальної складової індукції та напруженості магнітного поля Землі
<b>МОДУЛЬ 2</b>	
<b>Змістовний модуль 3. Молекулярна фізика та термодинаміка</b>	
6	Лабораторна робота № 2.1. Визначення коефіцієнта поверхневого натягу рідин методом відриву кільца
7	Лабораторна робота № 14. Визначення абсолютної та відносної вологостей повітря
8	Лабораторна робота № 16. Дослідне вивчення залежності атмосферного тиску від висоти над землею
<b>Змістовний модуль 4. Коливальні та хвильові процеси. Оптика.</b>	
9	Лабораторна робота № 4.1. Визначення параметрів згасання коливань фізичного маятника
10	Лабораторна робота № 4.2. Дослідження резонансних характеристик коливального контуру
11	Лабораторна робота № 4.3. Визначення швидкості звуку в повітрі методом стоячих хвиль
12	Лабораторна робота № 5.2. Визначення довжини світлової хвилі за допомогою дифракційної решітки
<b>Змістовний модуль 5. Основи квантової фізики та фізики ядра</b>	
13	Лабораторна робота № 6.1. Визначення енергетичної ширини забороненої зони напівпровідника
14	Лабораторна робота № 7.2. Визначення коефіцієнта поглинання радіоактивного випромінювання різними матеріалами

## Практичні заняття

№	Назва теми
<b>Змістовний модуль 1. Фізичні основи механіки</b>	
1	Закони Ньютона. Динаміка поступального руху. Динаміка обертального руху. Застосування теоре Штейнера. Застосування законів збереження до механічних систем і явищ. Течія рідин та газів. Рівняння нерозривності та Бернуллі.
2	Течія рідин та газів. Рівняння нерозривності та Бернуллі. Лінії та трубки течії. Циркуляція поля швидкості течії. Ламінарна та турбулентна течія. Сили в'язкого тертя
<b>Змістовний модуль 2. Електрика та магнетизм</b>	
3	Електричний струм. Розрахунок параметрів електричних кіл.
4	Закон Ампера. Магнетостатика. Закон повного струму.
5	Явище електромагнітної індукції. Закони Фарадея та Генрі
<b>Змістовний модуль 3. Коливальні та хвильові процеси. Оптика.</b>	
6	Гармонічні коливання та системи. Додавання коливань. Згасаючі та вимушенні коливання. Резонанс в електричних колах
7	Механічні хвилі. Швидкість, частота та фаза в хвильових процесах. Елементи акустики. Ефект Допплера.
8	Хвильова оптика. Дифракційні решітки. Поляризаційні пристрой. Закони Брюстера та Малюса.
<b>Змістовний модуль 4. Основи квантової фізики та фізики ядра</b>	
9	Зовнішній фотоefект. Маса та імпульс фотона. Світловий тиск. Ефект Комптона та його пояснення
10	Радіоактивність. Активність нукліду. Закони поглинання радіоактивних випромінювань. Ядерні реакції. Енергетика ядерних перетворень.

## Самостійна робота студента (CPC)

№	Назва теми
---	------------

1	Тема Основи кінематики та динаміки. Статика.
2	Тема Енергія та робота. Гравітаційне поле
3	Тема Елементи механіки суцільних середовищ.
4	Тема Механічні коливання та хвилі.
5	Тема Електростатичне поле у вакуумі та в речовині.
6	Тема Постійний електричний струм.
7	Тема Магнітне поле. Електромагнітні явища.
8	Тема Електромагнітні коливання та хвилі.
9	Тема Геометрична та хвильова оптика
10	Тема Квантова оптика.
11	Тема Будова атома.
12	Тема Основи ядерної фізики
13	Підготовка до заліку

#### Індивідуальні завдання (КР)

№	Назва теми
1	<p><b>Фізичні основи механіки</b>  У відповідності з вихідними даними студента необхідно вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з механіки  Обсяг – 6 задач</p> <p><b>Електрика та магнетизм</b>  У відповідності з вихідними даними студента необхідно вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з електрики та магнетизму; вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач для електромагнітних коливань та хвиль.  Обсяг – 6 задач</p>
2	<p><b>Коливальні та хвильові процеси. Оптика.</b>  У відповідності з вихідними даними студента необхідно: вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з молекулярної фізики; вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з термодинаміки; вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з механічних коливань та хвиль. Обсяг – 5 задач</p> <p><b>Молекуляриза фізики та термодинаміка</b>  У відповідності з вихідними даними студента необхідно застосовувати основні закони до розв'язання задач з електрики та магнетизму; вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач для електромагнітних коливань та хвиль. Обсяг – 5 задач</p> <p><b>Основи квантової фізики та фізики ядра</b>  У відповідності з вихідними даними студента необхідно: вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з оптики; вміти застосовувати основні закони до розв'язання задач з квантової та ядерної фізики О – 5 задач.</p> <p><b>Фізика. Збірник задач:</b> навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.</p>

**16) Методичне забезпечення дисципліни**

**Підручники:**

- Чолпан П.П. Фізика: підручник. – Київ: Знання, 2015.-663с.

**Навчальні посібники:**

- ФІЗИКА. Лабораторний практикум. Оновлений цикл: навч. посіб. / О.В. Панова, В.І. Клапченко та ін. – Київ: КНУБА, 2022. – 160 с.
- Physics: Excel-Based Laboratory Manual. Panova O, Aznauryan I and others – Kyiv; KNUCA, 2020. – 108 р.
- Фізика: практичний посібник до виконання лабораторних робіт із застосуванням пакета Excel/ уклад.: В.І. Клапченко та ін. – К.: КНУБА, 2018. – 100 с.
- Фізика в будівництві: навчальний посібник/ В.І.Клапченко, І.О.Азнаурян, Н.Б.Бурдейна та ін.. – К.: КНУБА, 2012. – 252 с.
- Фізика. Лабораторний практикум: Базовий цикл. Навчальний посібник. – 3-те вид., випр. і доп. /В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін. /За ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2012. - 228 с.
- Фізика. Лабораторний практикум. Спецпрактикуми: навчальний посібник / В.І. Клапченко та ін.; за заг. ред. В.І. Клапченка. – К.: КНУБА, 2012. – 96 с
- Фізика. Збірник задач: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін..; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.
- Азнаурян І.О. Фізика та фізичні методи дослідження: Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2008. – 250 с.

**Конспекти лекцій:**

- Бурдейна Н.Б., Панова О.В., Петруньок Т.Б., Бірук Я.І. Фізика. Конспект лекцій студента: Фізичні основи механіки. Електрика і магнетизм / Навчально-методичний посібник – К.: КНУБА, 2021. – 144 с.
- Бурдейна Н.Б., Панова О.В., Петруньок Т.Б., Бірук Я.І. Фізика. Конспект лекцій студента: Молекулярна фізика і термодинаміка. Коливальні та хвильові процеси. Оптика. Квантова фізика. Фізика атома і ядра / Навчально-методичний посібник – К.: КНУБА, 2022. – 168 с

**17) Інформаційні ресурси:**

<http://library.knuba.edu.ua/>

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=987>

<http://repository.knuba.edu.ua/>

**18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)**

Поточне оцінювання		Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
20	20	30	30	100

**19) Умови допуску до підсумкового контролю:**

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем. Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

**20) Політика щодо академічної добросердечності:**

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на plagiat. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки заражування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на plagiat.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

**21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:**

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3843>

Примітка: програма розроблена за освітньою-професійною програмою «Екологія та охорона навколишнього середовища».